

Natuurtoets Solidus Solutions, Oude Pekela

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

12 oktober 2023

Verantwoording

Titel	Natuurtoets Solidus Solutions, Oude Pekela
Opdrachtgever	SOLIDUS SOLUTIONS Oude Pekela B.V.
Projectleider	
Auteur(s)	
Tweede lezer	
Uitvoering inspectiewerk	
Projectnummer	1282770
Aantal pagina's	19
Datum	12 oktober 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Ekkersrijt 4008
Postbus 1680
5602 BR Eindhoven
T +31 40 23 25 55 0
E info.eindhoven@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
1.3	Te beschouwen natuurwet- en regelgeving	4
1.4	Kwaliteit	5
2	Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
2.3	Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing	8
3	Soortenbescherming	8
3.1	Beschermingsregime en bepalingen	8
3.2	Vrijstellingen	8
3.3	Zorgplicht	9
3.4	Werkwijze	10
3.5	Literatuuronderzoek	10
3.6	Toetsing beschermde soorten	11
3.6.1	Grondgebonden zoogdieren	11
3.6.2	Vleermuizen	12
3.6.3	Vogels	14
3.6.4	Amfibieën	16
3.6.5	Vlinders	16
4	Conclusies en aanbevelingen	16
4.1	Aanleiding en doel	16
4.2	Relevante natuurwet- en regelgeving	17
4.3	Conclusies toetsing	17
4.3.1	Soortenbescherming	17
4.4	Consequenties planvorming en uitvoering	17
5	Literatuur	19

1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor de toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Solidus Solutions heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor de ontwikkeling van een rejectverwerker op de locatie Oude Pekela. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen worden afgegeven en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In deze rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke natuurwet- en regelgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de geldende natuurwet- en regelgeving?
- Zijn maatregelen en/of een vergunning/ontheffing/melding nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (hierna: 'Wnb') is het wettelijke stelsel voor bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten (flora en fauna) en houtopstanden. Het beschermingsregime gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Groningen is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning of ontheffing. Provinciale Staten (PS) van de provincie Groningen kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten. Naast de Wnb geldt vanuit provinciale ruimtelijke beleidsregels ook regelgeving met betrekking tot beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (hierna: 'NNN').

1.3 Te beschouwen natuurwet- en regelgeving

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn 158 gebieden aangewezen als Natura 2000-gebied, beschermd vanuit de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn; van nog eens drie gebieden is de aanwijzing nog in procedure. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Lieftingsbroek' is circa 13,8 kilometer.

Verstoringsfactoren zoals geluid, licht en optische verstoring van de aanlegfase en gebruiksfase zorgen vanwege de afstand en kleinschalige aard van de werkzaamheden met zekerheid niet tot negatieve effecten in Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten door stikstofdepositie zijn in de realisatiefase vanwege de aard van de werkzaamheden en de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen (op circa 18,0 kilometer afstand) niet te verwachten.

In de gebruikersfase zijn negatieve effecten door stikstofdepositie eveneens uit te sluiten. Hiervoor is een toetsing met AERIUS uitgevoerd door TAUW in 2021. De beoogde ontwikkeling blijft binnen de vergunde stikstofruimte.

Provinciaal beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Veel natuurgebieden in Nederland zijn beschermd als het NNN. Het NNN omvat bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden met als doel deze beter met elkaar en het omliggende gebied te verbinden. Provincies zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van de gebieden. Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN. Een toetsing van de effecten op het NNN van ontwikkelingen die daarbuiten plaatsvinden (externe werking) is in provincie Groningen niet van toepassing (Provincie Groningen, 2022). Toetsing van die effecten op het NNN is daarom niet noodzakelijk.

In de provincie Groningen zijn naast het NNN ook gebieden aangeduid en beschermd als 'Bos- en natuurgebieden buiten het NNN', 'Zoekgebieden robuuste verbindingzone' en/of 'Leefgebied weide- en akkervogel'. Het plangebied maakt geen deel uit van provinciaal beschermde gebieden. Een toetsing van effecten vanwege externe werking is voor deze gebieden ook niet noodzakelijk. Een toetsing van effecten op deze gebieden is daarom niet aan de orde.

Houtopstanden

Bomenrijen langer dan 20 bomen en houtopstanden groter dan 10 are zijn beschermd, met enkele uitzonderingen. Dit heeft als doel het totale bosoppervlak in Nederland te behouden. Toetsing van eventuele effecten op beschermde houtopstanden is niet aan de orde, omdat er geen bomen worden gekapt.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn diverse planten- en diersoorten specifiek beschermd en voor alle soorten geldt dat negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Vanwege het mogelijk voorkomen van (beschermde) flora en fauna in en nabij het plangebied is een toetsing van eventuele effecten op beschermde soorten noodzakelijk.

1.4 Kwaliteit

TAUW garandeert dat alle relevante beschermde gebieden en houtopstanden bij het ecologisch onderzoek zijn betrokken. Voor soortenbescherming is geen volledige zekerheid te geven over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Dat komt doordat beschermde soorten soms in heel kleine aantallen voorkomen en in sommige jaren zelfs afwezig kunnen zijn. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede daarom is TAUW aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het gaat om W.H. Bosgrastraat 82 te Oude Pekela, in de provincie Groningen. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied. Het plangebied bestaat vooral uit geasfalteerde verharding welke deels als opslagplaats gebruikt wordt voor materialen. Op het terrein staat ook een opslag voor chemicaliën. Aan vrijwel alle windrichtingen grenst het plangebied aan een groenstrook. Deze bevat in het (noord)westen en zuidoosten zowel struikgewas als bomen. Ten zuidoosten van het plangebied is tevens een grasland te vinden waar twee boomstronken van afgezaagde bomen staan. Ten zuidwesten van het plangebied bevinden zich waterzuiveringstanks, waarbij het water continu beroerd wordt.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (globaal begrensd)

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied

2.2 Beoogde ontwikkeling

Solidus Solutions is voornemens om haar activiteiten op de locatie te Oude Pekela uit te breiden met een rejectverwerker. Deze rejectverwerker zal de rejects afkomstig van het oud papier (zoals briefvensters, nietjes, folies, et cetera) omzetten naar energie. Dit teneinde te voorzien in haar eigen energiebehoefte en indien sprake is van overschot terug te leveren aan het net. Op de locatie in Oude Pekela zullen de rejects (maximaal 30.000 ton) van alle vier de locaties van Solidus in Nederland (Bad Nieuweschans, Coevorden, Hoogkerk en Oude Pekela) worden omgezet naar energie.

2.3 Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de toetsing in dit rapport:

- Kap van bomen is geen onderdeel van de werkzaamheden
- De sloop of renovatie van woningen is geen onderdeel van de werkzaamheden
- Het vergraven of dempen van (oevers van) oppervlaktewater is geen onderdeel van de werkzaamheden
- De werkzaamheden vinden uitsluitend overdag plaats

3 Soortenbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft of het voorgenomen plan of project negatieve effecten heeft op beschermde flora en fauna en of vervolgstappen nodig zijn.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar soms ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent 3 beschermingsregimes:

- Vogels (VR): Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn Europees beschermd via de Vogelrichtlijn
- Dieren en planten (HR): Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn Europees beschermd via de Habitatrichtlijn en/of de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn of de verdragen van Bern en Bonn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Tabel 3.1 geeft een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in de bescherming van verblijfplaatsen en de bescherming tegen versturende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Groningen kan een ontheffing verlenen van de verboden zoals benoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Dit kan alleen wanneer er sprake is van een geldend wettelijk belang, er geen reële alternatieven zijn en er geen effect is op de staat van instandhouding beschermde soorten.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren landelijk beschermd onder de categorie 'Nationale soorten', zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Gedeputeerde Staten van provincie Groningen heeft bij verordening deze soorten 'vrijgesteld' van de ontheffingsplicht (provincie Groningen, 2022). Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (zie paragraaf 3.3). Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb. VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn. Cijfers verwijzen naar de wetsartikelen

Beschermingsregime Verbodsbepaling	Vogels – VR	Dieren – HR/ Bonn/Bern	Planten – HR/ Bonn/Bern	Dieren – nationaal	Planten - nationaal
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)				
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen rust- of voortplantingsplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b	
Eieren:					
Vernielen (VR: en beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (Wnb, artikel 1.11) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. De initiatiefnemer neemt de noodzakelijke maatregelen om negatieve gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken/ongedaan te maken. Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is overal van toepassing, binnen en buiten beschermde gebieden.

Ten aanzien van de zorgplicht zijn de volgende maatregelen van toepassing:

- Takkenrillen, stobben en ander materiaal worden voorzichtig verwijderd en buiten de invloedsferen van de werkzaamheden neergelegd. Eventuele dieren die eronder schuilen en niet zelfstandig weg vluchten worden ook buiten het werkterrein geplaatst
- Bosschages en struweel binnen de werkterreinen worden verwijderd in de periode medio september tot en met januari. Hierbij wordt langzaam één richting gewerkt om fauna de kans te geven te vluchten

Om de hierboven genoemde maatregelen voor een aannemer overzichtelijk en praktisch uitvoerbaar te maken adviseren wij deze op te nemen in een ecologisch werkprotocol.

3.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, geraadpleegd op 19 september 2022)
- [De Ecoviewer van TAUW](#)
- Een oriënterend veldbezoek op maandag 26 september 2022

De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

3.5 Literatuuronderzoek

Tabel 3.2 geeft een overzicht van alle beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens en biotoop mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen.

Op basis van de afwezigheid van open oppervlaktewater in en nabij het plangebied worden de aanwezigheid van en negatieve effecten op beschermde vissen en libellen op voorhand uitgesloten. Het plangebied is volledig geasfalteerd, waardoor negatieve effecten op beschermde flora ook op voorhand uitgesloten zijn. Van reptielen en overige ongewervelden zijn er in de afgelopen 10 jaar geen waarnemingen bekend in (de omgeving van) het plangebied (NDFF, geraadpleegd op 27 september 2022). Hun voorkomen in de ruime regio is beperkt tot de beschermde natuurgebieden 'Balloërveld' en de 'Gasterse Duinen', die op ruimte afstand van het plangebied liggen (meer dan 20 kilometer). Door de ligging van het plangebied buiten hun algemene verspreidingsgebied en ongeschikt leefgebied voor reptielen in het plangebied is het voorkomen van deze soorten eveneens uitgesloten. Deze soortgroepen worden om die reden niet verder behandeld in deze rapportage.

Tabel 3.2 Beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen

Soortgroep	Mogelijk aanwezige beschermde soorten
Grondgebonden zoogdieren	Bever, boomarter, bunzing, das, eekhoorn, grote bosmuis, haas, hermelijn, otter, steenarter en waterspitsmuis
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis
Vogels – jaarrond beschermde nesten	Boomvalk, buizerd, gierwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespendief
Vogels – jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren	Blauwe reiger, boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiswaluw, ijsvogel, koolmees, oeverwaluw, pimpelmees, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart

Soortgroep	Mogelijk aanwezige beschermde soorten
Vogels – in gebruik zijnde nesten	Algemene soorten zoals kauw en houtduif
Amfibieën	Alpenwatersalamander en poelkikker
Vlinders	Bruine eikenpage, grote vos en grote weerschijnvlinder

3.6 Toetsing beschermde soorten

In de volgende paragrafen zijn de effecten van de beoogde ontwikkeling op de in tabel 3.2 genoemde soorten beschreven.

3.6.1 Grondgebonden zoogdieren

Door afwezigheid van geschikte oppervlaktewateren, voldoende dekking en sporen in het plangebied, is het voorkomen van bever, otter en waterspitsmuis in en nabij het plangebied uitgesloten. Door de afwezigheid van (oude) bossen in de directe omgeving van het plangebied zijn verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van boomarter, eekhoorn en grote bosmuis uitgesloten. Het plangebied bevat geen geschikt leefgebied voor das. Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek geen sporen of burchten van das waargenomen. Het plangebied is tevens ongeschikt voor verblijfplaatsen van haas door het ontbreken aan hoge grassen. Hierdoor zijn negatieve effecten voor das en haas uitgesloten.

Bunzing, hermelijn en steenmarter komen voor in (kleinschalig) agrarisch landschap met voldoende dekking en schuilmogelijkheden. De verblijfplaatsen van bunzing en hermelijn bestaan veelal uit bestaande hopen. Steenmarter maakt onder andere gebruik van dichte struwelen, takkenhopen en zolders als schuilplaats. Door de ligging van het plangebied in agrarische omgeving en de aanwezigheid van verschillende hopen (zie figuur 3.1) is het voorkomen van deze soorten niet uitgesloten. Het is mogelijk dat het plangebied sporadisch gebruikt wordt door bunzing, hermelijn en steenmarter. Echter, doordat deze volledig geasfalteerd is, is er geen sprake van essentieel leefgebied. De waargenomen hopen liggen niet binnen het plangebied maar op 7 tot 20 meter afstand tot het plangebied, waardoor directe negatieve effecten op verblijfplaatsen van deze soorten door de werkzaamheden uitgesloten zijn. Wnb artikel 3.10 schijft een verbod voor op het opzettelijk te doden of te vangen en voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen (voor in dit geval de soorten bunzing, hermelijn en steenmarter). Er geldt voor deze soorten geen verbod op verstoring. De hopen vallen buiten het plangebied en worden niet fysiek aangetast, overtreding van Wnb artikel 3.10 lid 1b is daarom uitgesloten. Ook is het opzettelijk doden of vangen van de soorten uitgesloten (Wnb artikel 3.10 lid 1a). Het plangebied betreft immers geen essentieel leefgebied en enig aanwezig groen wordt voorzichtig verwijderd.

Het plangebied zelf vormt door de verharding geen essentieel leefgebied voor de steenmarter, bunzing en hermelijn. Op de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen buiten het plangebied is enige verstoring mogelijk door de werkzaamheden. Echter, door de afstand tot het plangebied en de plaatselijke aard van het voornemen blijven deze mogelijk aanwezige verblijfplaatsen

ongeschonden en functioneel. Een overtreding van Wnb artikel 3.10 lid 1a en lid 1b is hierdoor uitgesloten.

Buiten het plangebied blijft het (potentieel aanwezige) leefgebied van deze soorten volledig aanwezig en ongeschonden. Om deze reden is het niet nodig om nader onderzoek uit te voeren naar bunzing, hermelijn en steenmarter. Negatieve effecten op bunzing, hermelijn en steenmarter en een overtreding van Wnb artikel 3.10 is uitgesloten.

Negatieve effecten door de werkzaamheden zijn uitgesloten voor bever, otter, waterspitsmuis, das, haas, bunzing, hermelijn en steenmarter. Maatregelen voor deze soorten of het aanvragen van een ontheffing Wnb is daarom niet nodig.

Figuur 3.1 Voorbeelden van aanwezige holen en holtes op 7 tot 20 meter afstand tot het plangebied

3.6.2 Vleermuizen

3.6.2.1 Algemeen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden, namelijk: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Deze worden hieronder per type leefgebied beschreven. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te allen tijde wettelijk beschermd. Indien foerageergebied en/of vliegroutes een essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen vormen, zijn deze functies eveneens wettelijk beschermd. Er wordt daarom onderscheid gemaakt in essentiële foerageergebieden en vliegroutes en niet-essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

3.6.2.2 Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen en allerlei andere bouwwerken zoals kerken, kantoorpanden en bunkers, in grotten, in boomholtes of achter schors en in kieren van bomen. Globaal kan daarbij onderscheid gemaakt worden tussen in gebouw bewonende vleermuissoorten en boom bewonende vleermuissoorten. Omdat vleermuizen een duidelijke jaarcyclus kennen, maken we onderscheid tussen verschillende typen verblijfplaatsen, namelijk zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen.

Gebouwbewonende vleermuizen

Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis maken gebruik van bebouwing voor verblijfplaatsen. De bebouwing binnen het plangebied is niet geschikt voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen doordat geschikte openingen en holtes ontbreken. In de omgeving van het plangebied staat bebouwing die mogelijk wel geschikt is voor verblijfplaatsen, op een afstand van circa 40 meter. Door de afstand tussen het plangebied en deze bebouwing zijn negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten.

Boombewonende vleermuizen

Gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige vleermuis en watervleermuis maken gebruik van bomen voor verblijfplaatsen. Binnen het plangebied staan geen bomen. Ten (zuid)oosten van het plangebied staan echter wilde kastanjabomen die mogelijk geschikt zijn voor verblijfplaatsen door loshangende schors. Door de afstand tot het plangebied zijn negatieve effecten door de werkzaamheden op verblijfplaatsen uitgesloten mits deze bomen niet direct aangeliicht worden tussen zonsondergang en zonsopgang.

Een nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig en het overtreden van de verbodsbepalingen van de Wnb is uitgesloten, mits verlichting van de omstaande bomen en gebouwen wordt voorkomen. Een ontheffing voor het mogen overtreden van de verbodsbepalingen van de Wnb is in het kader van verblijfplaatsen van vleermuizen in dat geval ook niet nodig. Wanneer deze objecten alsnog verlicht worden tijdens de bouw- of gebruiksfase, dan is jaarrond vleermuisonderzoek nodig om te bepalen of een Wnb-ontheffing noodzakelijk is.

3.6.2.3 Foerageergebieden

Foerageergebieden van vleermuizen zijn onder andere groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen, andere opgaande begroeiing en watergangen. In de omgeving van het plangebied zijn dergelijke foerageergebieden aanwezig in de vorm van bomenrijen en in mindere mate het struweel. Hierdoor kan een deel van het plangebied mogelijk door enkele vleermuizen gebruikt worden als onderdeel van het foerageergebied. Vanwege voldoende en geschikter foerageergebied in de nabije en ruime omgeving van het plangebied is de aanwezigheid van *essentieel* foerageergebied echter uitgesloten. Het is hiermee uitgesloten dat foerageergebieden verloren gaan die essentieel zijn voor het behoud van lokale vleermuispopulaties. Een nader onderzoek naar dit type leefgebied is dan ook niet nodig. Een Wnb-ontheffing voor het aantasten van essentieel foerageergebied is daarom niet nodig.

3.6.2.4 Vliegroutes

Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen. In de omgeving het plangebied zijn dergelijke lijnvormige elementen aanwezig in de vorm van bomenrijen en randen van bebouwing (zie figuur 3.2). Deze vliegroute is mogelijk essentieel voor het behoud van lokale vleermuispopulaties doordat deze een verbinding vormen tussen bomenrijen ten noordwesten en zuidoosten van het plangebied. Doordat de werkzaamheden op voldoende afstand van deze vliegroute plaatsvinden en de bomenrij niet

aangetast wordt, zijn negatieve effecten op deze vliegroute uitgesloten. Een nader onderzoek naar essentiële vliegroutes is niet nodig. Een ontheffing voor het aantasten van essentiële vliegroutes is ook niet nodig.

Figuur 3.2 Enkele van de mogelijk essentiële vliegroute nabij het plangebied. Door de afstand tot het plangebied zijn negatieve effecten uitgesloten op deze en andere mogelijke vliegroutes in deze omgeving (niet alle potentiële vliegroutes zijn hier aangeduid)

3.6.3 Vogels

3.6.3.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze vogelsoorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest.

Het voorkeurslandschap van boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer bestaat uit een combinatie van bosgebied met open gebieden om te jagen. De omgeving van het plangebied biedt dit leefgebied. De bomen in de omgeving van het plangebied bieden mogelijk geschikte nestplaatsen voor deze soorten. Hoewel er tijdens de werkzaamheden geen bomen gekapt zullen worden, is het mogelijk dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot verstoring van jaarrond beschermde nesten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen jaarrond beschermde nesten of individuen waargenomen. Echter heeft dit veldbezoek plaatsgevonden in een periode waar veel bladeren aan de bomen zaten, waardoor het niet uit te sluiten is dat er mogelijk nesten aanwezig zijn. De beoogde ontwikkeling vindt plaats direct nabij geschikte rust- en nestlocaties van deze

soorten. De werkzaamheden leiden mogelijk tot het verstoren en/of doden van individuen en het vernietigen van eieren, rustplaatsen en nesten (overtreding Wnb, artikel 3.1, lid 1, 2 en 4).

Door het uitvoeren van een nestencontrole in de periode dat er weinig bladeren aan de bomen zitten (december tot en met februari) kan het voorkomen van beschermde nesten al dan niet uitgesloten worden. Aan de hand van deze resultaten is het mogelijk dat een nader onderzoek naar boomvalk, buizerd en/of sperwer nodig is. Indien het nader onderzoek aantoont dat boomvalk, buizerd, ransuil en/of sperwer nestplaatsen in bomen hebben, is het nemen van maatregelen en het aanvragen van een ontheffing Wnb noodzakelijk.

Roek is een koloniebroeder waarbij vele nesten in één boom worden gebouwd. In de omgeving van het plangebied zijn geen roeken of roeknesten waargenomen, waardoor het voorkomen van nestplaatsen van roek uitgesloten zijn.

Zowel havik als wespendif behoeven bos voor nestplaatsen. Ooievaar en slechtvalk maken gebruik van hoge elementen in het landschap voor nestplaatsen. Gierzwaluw, huismus en kerkuil maken gebruik van bebouwing voor nestplaatsen. Ook steenuil kan gebruik maken van bebouwing, maar nesten worden ook wel in (oude) hoogstamfruitbomen gevonden. De bebouwing binnen het plangebied biedt geen geschikte nestplaatsen voor gebouwbewonende soorten. Grote gele kwikstaart bouwt nesten onder bruggen of in nissen van gebouwen in de buurt van stromend water. Door de afwezigheid van de verscheidene (landschaps)elementen is het voorkomen van nestplaatsen van deze soorten in (de directe omgeving van) het plangebied uitgesloten. Nader onderzoek naar en het aanvragen van een ontheffing Wnb voor deze soorten is daarom niet nodig.

3.6.3.2 Vogels – jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren

Bij vogelsoorten uit deze categorie gaat het om vogels die vaak elk jaar terugkeren naar de omgeving waar ze gebroed hebben, maar die wel flexibel zijn om een nieuw nest te maken of zich elders te vestigen. Het gaat dus om de bescherming van het functionele leefgebied en dit is alleen aan de orde als de betreffende soort voor zijn voortplanting uitsluitend afhankelijk is van dat functionele leefgebied en er geen alternatieven of uitwijkmogelijkheden in de omgeving zijn.

Nestmogelijkheden in de directe omgeving van het plangebied bestaan uit struikgewas en bomen. Doordat de bomen nabij het plangebied onaangetast blijven en er voldoende nestmogelijkheden in de omgeving van het plangebied te vinden zijn, zijn negatieve effecten op deze vogelsoorten uitgesloten. Nestmogelijkheden zijn in de omgeving van het plangebied voldoende te vinden, waardoor negatieve effecten op vogels die, afhankelijk van ecologische factoren, jaarrond beschermd zijn uitgesloten is.

3.6.3.3 Vogels – in gebruik zijnde nesten

De nesten van alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd wanneer ze als broedlocatie in gebruik zijn. Bij het veldbezoek zijn geschikte nestlocaties van broedvogels aangetroffen, zoals struikgewas en bomen in de directe nabijheid van het plangebied. De werkzaamheden leiden

mogelijk tot het verstoren en/of doden van individuen en het vernietigen van eieren, rustplaatsen en nesten (overtreding Wnb, artikel 3.1, lid 1, 2 en 4).

Vogels kunnen gedurende het gehele jaar gaan broeden. Het is daarom belangrijk om hier voorafgaand aan de werkzaamheden rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart tot en met augustus. Ons advies is om de werkzaamheden (zoveel mogelijk) uit te voeren buiten deze periode. Ook buiten deze periode zijn broedende vogels beschermd. Het is daarom noodzakelijk om voorafgaand aan de werkzaamheden contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of een controle op nesten van broedvogels noodzakelijk is. Indien een broedende vogel aanwezig is, kan het nodig zijn om de werkzaamheden uit te stellen totdat de jongen zijn uitgevlogen en niet meer afhankelijk zijn van het nest. Mogelijk kan een deel van de werkzaamheden wel uitgevoerd worden door het aanhouden van een door een ecooloog vastgestelde verstoringsvrije zone.

3.6.4 Amfibieën

Het voortplantingshabitat van alpenwatersalamander en poelkikker bestaat uit oppervlaktewateren. Deze komen in het plangebied niet voor, waardoor negatieve effecten op voortplantingsplaatsen van deze soorten uitgesloten zijn.

Naast voortplantingshabitat zijn amfibieën ook afhankelijk van geschikt overwinteringshabitat. Voor alpenwatersalamander bevinden deze zich onder anderen onder houtstapels en in vossen- en dassenburchten. Poelkikker graaft zichzelf in of maakt gebruik van bestaande muizenholen. Binnen het plangebied zijn geschikte overwinteringsplaatsen voor alpenwatersalamander en poelkikker afwezig. Negatieve effecten door de werkzaamheden zijn hierdoor uitgesloten.

3.6.5 Vlinders

Voor grote vos en grote weerschijnvlinder ontbreekt het in (de omgeving van) het plangebied aan waardplanten. Het voorkomen van deze soorten is hierdoor uitgesloten. Nabij het plangebied staan eiken waar bruine eikenpage mogelijk gebruik van kan maken. Het is hierdoor niet uit te sluiten dat bruine eikenpage sporadisch voorkomt in het plangebied. Deze bomen blijven onaangetast tijdens de werkzaamheden en tevens komt er geen beplanting voor binnen het plangebied. Hierdoor zijn negatieve effecten op beschermde vlinders uitgesloten. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een Wnb-ontheffing is niet nodig.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Solidus Solutions heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor de ontwikkeling van een rejectverwerker op de locatie Oude Pekela. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

4.2 Relevante natuurwet- en regelgeving

Negatieve effecten door stikstofdepositie zijn in de gebruikersfase uit te sluiten. Hiervoor is een toetsing met AERIUS uitgevoerd. De beoogde ontwikkeling blijft binnen de vergunde stikstofruimte. Voor de toetsing van het voornemen is het onderdeel 'Soortenbescherming' van de Wet natuurbescherming van belang.

4.3 Conclusies toetsing

4.3.1 Soortenbescherming

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op door de Wnb beschermde soorten, namelijk jaarrond beschermde vogels en algemene broedvogels. De werkzaamheden dienen bij voorkeur buiten de broedperiode (maart tot en met augustus) uitgevoerd te worden. Indien dit niet mogelijk is kunnen negatieve effecten op algemene broedvogels voorkomen worden door het uitvoeren van een broedvogelcontrole voorafgaand aan de werkzaamheden. Een controle naar jaarrond beschermde nesten van boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer in de winterperiode kan uitsluitend geven of een nader onderzoek naar nestplaatsen van deze soorten noodzakelijk is. Indien geschikte nesten aangetroffen worden tijdens deze controle, is een nader onderzoek nodig. Afhankelijk van het nader onderzoek kan het nemen van maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. Daarnaast zijn maatregelen nodig in het kader van de zorgplicht.

Maatregelen en/of een ontheffing voor andere dier- en plantensoorten die onder de Wnb beschermd zijn, zijn niet nodig. In tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing van de mogelijke effecten op beschermde soorten en maatregelen ten aanzien van de zorgplicht.

4.4 Consequenties planvorming en uitvoering

Pas na afronding van de nestcontrole kan er bepaald worden of een nader soortgericht onderzoek nodig is naar jaarrond beschermde vogelsoorten. Indien nader onderzoek nodig is en afgerond is kunnen de benodigde maatregelen en/of de noodzaak van het aanvragen van een ontheffing worden bepaald. De afhandeling van een ontvankelijke aanvraag van een ontheffing door het bevoegde gezag duurt circa 6 maanden. De maatregelen kunnen aanpassingen van de uitvoeringsplanning en -wijze omvatten, evenals het inpassen van natuurfuncties in het voornemen. Bij werkzaamheden in het broedseizoen bestaat de kans op vertraging vanwege de kans op verstoring van broedende vogels.

Tabel 4.1 Samenvatting van de resultaten van de toetsing van effecten op beschermde soorten

Soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Grondgebonden zoogdieren en vlinders	Nee	Nee	N.v.t.
Vleermuizen	Nee	Nee	Niet direct aanlichten van bomen en bebouwing tussen zonsondergang en zonsopgang om negatieve effecten op mogelijke verblijfplaatsen te voorkomen.

Soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Vogels – jaarrond beschermde nesten	Mogelijk	Mogelijk	Werkzaamheden buiten het broedseizoen (maart tot en met augustus) uitvoeren. Als dit niet mogelijk is dient in de winterperiode een controle plaats te vinden naar de aanwezigheid van beschermde nesten in de bomen nabij het plangebied. Indien tijdens deze controle geschikte nesten aangetroffen worden dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden naar boomvalk, buizerd, ransuil en/of sperwer.
Algemene broedvogels	Mogelijk	Nee	Uitvoeren van broedvogelcontrole voorafgaand aan de werkzaamheden.
Zorgplicht	Ja	Nee	Takkenrillen, stobben en ander materiaal worden voorzichtig verwijderd en buiten de invloedsferen van de werkzaamheden neergelegd. Eventuele dieren die eronder schuilen en niet zelfstandig weg vluchten worden ook buiten het werkterrein geplaatst. Boschages en struweel binnen de werkterreinen worden verwijderd in de periode medio september tot en met januari. Hierbij wordt langzaam in één richting gewerkt om fauna de kans te geven te vluchten.

5 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Provincie Groningen, 2022. Verordening wet natuurbescherming PRB, publicatienr. 7285

TAUW, 2021. TAUW-rapportage met kenmerk: R001-1281156BRA-V01, 16 juli 2021.

Van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2020.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl